

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ННІ Менеджменту, харчових технологій та торгівлі
кафедра публічного управління та менеджменту організацій

Назва курсу	<i>Планування діяльності підприємств харчової галузі (кількість кредитів - 3)</i>
Мова викладання	Українська
Курс та семестр вивчення	3-й курс, 6-й семестр ОПП «Харчові технології та інженерія» спеціальності 181 «Харчові технології»
Викладач	к.е.н., доцент Пономаренко Сергій Іванович, завідувач кафедри публічного управління та менеджменту організацій
Профайл викладача	https://pumo.stu.cn.ua/member/ponomarenko-sergij-ivanovych/
Контакти викладача	14035, м. Чернігів, вул. Шевченка 95, навчальний корпус № 1, каб. 402 Т: +38067-606-79-73, E-mail: pon63serg@gmail.com

1. Анотація до курсу

Сучасне підприємство є складною виробничо-господарською системою харчової галузі, яка взаємодіє із різними суб'єктами ринкових відносин. Такі відносини мають двосторонній вплив як на конкретне підприємство, так і на споживачів, постачальників, посередників, конкурентів та інших учасників ринку, з якими підприємство має прямі чи опосередковані зв'язки. Взаємозалежність суб'єктів ринку в сучасних умовах розвитку економіки, коли зростає ступінь невизначеності, значною мірою загострює проблеми планування діяльності підприємств.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процеси планування на підприємстві харчової галузі. Дисципліна відіграє важливу роль у набутті професійних навичок, професійного досвіду та теоретичних знань для виконання економічних розрахунків та практики економічного обґрунтування рішень при здійсненні економічних прогнозів.

Змістовий модуль 1. Базові основи прогнозування

Тема 1. Вступ

Тема 2. Методичні засади та методологічний інструментарій прогнозування

Змістовий модуль 2. Методологічні засади планування діяльності виробничих підприємств

Тема 3. Морфологічний аналіз

Тема 4. Метод сітьового планування і управління

Змістовий модуль 3. Сучасні методи прогнозування

Тема 5. Метод екстраполяції тенденції по одному часовому ряду

Тема 6. Експертні методи прогнозування

Змістовий модуль 4. Концептуальні основи стратегічного планування

Тема 7. Концепція комплексного розвитку підприємства

Змістовий модуль 5. Основи бізнес-планування

Тема 8. Бізнес-план як план стратегічного розвитку підприємства.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ	1
2	Методичні засади та методологічний інструментарій прогнозування	1
3	Морфологічний аналіз	2
4	Метод сітьового планування і управління	2
5	Метод екстраполяції тенденції по одному часовому ряду	2
6	Експертні методи прогнозування	2
7	Концепція комплексного розвитку підприємства	2
8	Бізнес-план як план стратегічного розвитку підприємства	2
Разом		14

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Вступ	2
2	Методичні засади та методологічний інструментарій прогнозування	2
3	Морфологічний аналіз	3
4	Метод сітьового планування і управління	4
5	Метод екстраполяції тенденції по одному часовому ряду	6
6	Експертні методи прогнозування	6
7	Концепція комплексного розвитку підприємства	11
8	Бізнес-план як план стратегічного розвитку підприємства	26
Разом		60

2. Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни “Планування діяльності підприємств харчової галузі” є вивчення студентами теоретичних основ методології планування, теоретичних засад прогнозування. Практичні заняття мають за мету навчити студентів застосовувати вивчені методи планування.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Планування діяльності підприємств харчової галузі” є:

1) Ознайомлення з основними категоріями, поняттями та дефініціями курсу, історією розвитку планування, як науки.

2) Вивчення основних методів, що застосовуються в плануванні діяльності виробничих підприємств на сучасному етапі.

3) Вивчення особливостей оперативного та стратегічного планування, формування різних видів плавнів, застосування методів прогнозування.

4) Практичне засвоєння сучасних методів планування ресурсного забезпечення діяльності виробничих підприємств, зокрема підприємств харчової галузі.

Під час вивчення дисципліни ЗВО має набути або розширити загальні (ЗК) та спеціальні (фахові) компетентності, передбачені освітньою програмою:

ЗК3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ФК11. Здатність розробляти та впроваджувати ефективні методи організації праці, нести відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.

ФК13. Здатність підвищувати ефективність виробництва, впроваджувати сучасні системи менеджменту.

3. Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- науково-методологічні основи планових розрахунків;
- методи планових розрахунків, які застосовуються у поточному і оперативному плануванні;
- етапи та послідовність планових розрахунків, які застосовуються при побудові різних видів планів;
- основні планові показники та способи їх розрахунку в умовах ринкової економіки;
- особливості планових розрахунків різних видів планів: стратегічних, бізнес планів, поточних, оперативних;
- економічні основи поліпшення виробництва за допомогою коректування планів, як на початку, так і у період виробничих процесів.

вміти :

- виконувати техніко-економічні розрахунки планових показників;
- проводити техніко-економічний аналіз планів;
- розробляти заходи по підвищенню ефективності виробництва і кращого використання ресурсів;
- використовувати у техніко-економічних розрахунках математичні моделі.

Здобувач має досягти або вдосконалити програмні результати навчання:

ПРН 7. Організувати, контролювати та управляти технологічними процесами переробки продовольчої сировини у харчові продукти, у тому числі із застосуванням технічних засобів автоматизації і систем керування.

ПРН 14. Підвищувати ефективність виробництва шляхом впровадження ресурсоощадних та конкурентоспроможних технологій, аналізувати стан і динаміку попиту на харчові продукти.

ПРН 15. Впроваджувати сучасні системи менеджменту підприємства.

ПРН 23. Мати навички з організації роботи окремих виробничих підрозділів підприємства та координування їх діяльності.

4. Обсяг курсу

Лекції – 16; практичні заняття – 14; самостійна робота – 60 (загальна кількість годин - 90).

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Практичні заняття	14
Самостійна робота	60

Форма проведення занять – лекції, практичні, самостійна робота – з використанням системи дистанційного навчання Moodle, літератури.

5. Пререквізити

Опанування курсу передбачає вивчення фундаментальних та фахових дисциплін, зокрема «Вища математика», «Інженерна та комп'ютерна графіка», «Проектування підприємств харчової промисловості з основами САПР» тощо. «Планування діяльності підприємств харчової галузі» є базовою для вивчення таких дисциплін, як «Організація НАССР на підприємствах харчової промисловості», «Економіка підприємств харчової промисловості». Набуті знання та вміння застосовуються при прийнятті управлінських рішень.

6. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	<i>Активна участь в роботі впродовж семестру/залік - 60/40</i>
Практичні заняття	<i>Підготовка усних відповідей з лекційного матеріалу, відповідь на питання самостійного опрацювання, виконання практичних завдань</i>
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>Наявність конспекту лекцій, активність протягом навчального семестру, мінімальна кількість балів 21.</i>

Модульний контроль

Модуль за тематичним планом дисципліни та вид контролю		Кількість балів
Змістовий модуль 1-5		0-10
1	Опитування на практичних заняттях	0-2
2	Практичне завдання	0-2
3	Модульна контрольна робота	0-6

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 - 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

7. Політики курсу

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять очно у відповідності до затвердженого розкладу, крім випадків карантину (коли заняття проводяться дистанційно через Інтернет), а також вільного відвідування занять для осіб, які отримали на це дозвіл. Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення лекційних і практичних занять. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу. Особисті чи групові консультації проводяться також на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу (принципи описані у Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка»). Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час проведення підсумкового контролю.

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти за даною спеціальністю з освітніх компонент, спрямованих на отримання компетентностей з курсу, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення «Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»» шляхом співставлення отриманих програмних результатів навчання та компетентностей. У випадку проходження подібного курсу з інших спеціальностей перезараховані можуть бути лише теми, зазначені в курсі відповідно до змістовних модулів.

8. Рекомендована література

Основна

1. Алієва-Барановська В. М. Глобальний бізнес : навч. посіб. / В. М. Барановська. – К. : Ліра-К, 2013 – 560 с.
2. Варналій З.С. Основи підприємництва, навчальний посібник; Київ: Знання-Прес, 2006. - 329с.
3. Гой І. В. Підприємництво : навч. посіб. / І. В. Гой. – К. : ЦУЛ, 2013. – 368 с.
4. Калина А. В. Державна політика розвитку підприємництва в Україні / А. В. Калина. – К. : Патерик, 2014. – 498 с.
5. Скібіцька Л. І. Менеджмент підприємницької діяльності. Книга 1. Організація бізнесу: навч. посібник / Л. І. Скібіцька, О. М. Скібіцький. – К. : Кондор, 2009. – 896 с.
6. Цигилик І.І., Криховецька З.М., Паневник Т.М. Основи підприємництва. Друге видання, перероблене та доповнене. / Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 224 с
7. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства / Л. А. Швайка. –К. : Ліра-К, 2014. – 268 с.
8. Шпак Н. О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України : навч. посіб. / Н. О. Шпак, О. В. Пирог. – К. : Ліра-К, 2015. – 288 с.

Допоміжна

1. Буряк П.Ю. Податковий контроль: підр. / П.Ю. Буряк, Б.А. Карпінський // – К.: «Хай-Тек Прес», 2010. – 608 с.
2. Варналій З.С. Мале підприємництво : основи теорії і практики / З.С. Варналій. – К.: Т-во "Знання", КОО, 2001. – 277 с.

3. Варналій З.С. Мале підприємництво : основи теорії і практики / З.С. Варналій. – К.: Т-во "Знання", КОО, 2001. – 277 с.
4. Виноградська А.М. Основи підприємництва : [Навчальний посібник. Друге видання, перероб. і допов.] / А.М. Виноградська – К.: Кондор, 2005.- ст.48-60, 266-300, 308-323, 345-360.
5. Іванов Ю.Б. Податкова система: підр. / Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, О.М. Десятнюк //— К.: Атіка, 2011.— 920 с.
6. Карпінський Б. А. Податковий контроль в Україні: концептуальні засади функціонування й удосконалення / Б.А. Карпінський // Донецьк: ДонДУЕТ, 2011. - С. 53 - 60.
7. Мочерний С.В. Основи підприємницької діяльності : [Навчальний посібник] / Мочерний С.В., Устенко О.А., Чеботар С.І. - К.: Видавничий центр „Академія”, 2005. - с. 56 - 58.
8. Основи бізнесу. Практичний курс (збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань): Навч. посіб. / За ред. В. Р. Кучеренка. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 176 с.
9. Організація бізнесу. Менеджмент підприємницької діяльності : навч. посіб. / О. М.Скібіцький, В. В. Матвеев, Л. І. Скібіцька. – К. : Кондор, 2011. – 912 с.
10. [Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань](#) Верховна Рада України; Закон від 15.05.2003 № 755-IV
11. [Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні](#) Верховна Рада України; Закон від 22.03.2012 № 4618-VI
12. ЗАКОН УКРАЇНИ "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 3, ст.23). 2013
13. Цивільний кодекс України
14. Кодекс України про адміністративні правопорушення.
15. Закон України Про ліцензування видів господарської діяльності (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 23, ст.158)
16. [Про акціонерні товариства.](#) Верховна Рада України; Закон від 17.09.2008 № 514-VI
17. Податковий кодекс України.
18. Кримінально-процесуальний кодекс України.

Ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua/>
2. <http://sfs.gov.ua/>
3. <https://help.smcs.com.ua/ru/reader/articles/home/index>